

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 4 ft 25 kr., fél évre 2 ft 50 kr., egész évre 5 ft.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Anyagi érdekek.

Szentes város képviselő testülete holnapi közgyűlésének napirendjén több olyan fontos ügy lesz, melyek szorosan összefüggnek a város anyagi érdekeivel és ebből folyóan alkalomszerű lesz: ez érdekeket egy kissé közelebről szemügyre venni s velük behatóan foglalkozni.

Sokat alkotott e város népe humanitárius, kulturális és közegészségügyi téren; mint erkölcsi testületnek vagyona nem olyan tetemes, hogy mindezen alkotásokat a közbizony birta volna meg, melynek védelme jó, ha a szorosan vett adminisztrációs költségeket futja, — természetes hát, hogy minden újabb alkotásunk a polgárság, az egyes egyének zsebébe vette mindenkor fokozottabb és fokozottabb mértékben igénybe és hogy ennek folytán a községi közhatalmunk sulyosan nehezül az adófizetők vállára — szinte már az elviselhetetlenségig.

Az eddigi alkotásaink közül eddig — anyagilag véve — csupán a vasútépítésbe fektetett tőke kezd újabbban már gyümölcsöző befektetés lenni, meg a kerámítépítés, mióta a vámszedés jogát elnyertük, csak hogy az utóbbit a városi háztartásban nem értékesíthetjük, mert határozott célja és

rendeltetése van: az úttest jókarban fentartása és az utcakövezés fejlesztése.

A többi alkotásunk is meghozza közvetve — egy vagy más terén az életnek a maga hasznát; de ezek fentartása — a létesítésen túl — évenként határozott anyagi áldozattal jár, — szóval: ezek csak közvetve, erkölcsileg, szellemileg gyümölcsöző tőkebefektetések.

Dacára azonban a minden téren mutatkozó haladásunknak, bizonyos, hogy még sok alkotni valónk van, sőt törvényes kötelezettségünk is olyan, melynek mindmáig nem feleltünk meg teljes mértékben, mint a kötelező kisdédóvás keresztülvitel is — s hogy e mellett az adófizetők vállára ua sulyosodó közterhet már nem igen csigázhatjuk túl és így — ha a fokozatos előhaladásban megakarjuk tartani eddigi — eléggé gyors tempónkat, — gondoskodnunk kell arról, hogy jövedelmi forrásokat nyissunk a közvagyonnak az adófizetők zsebéből is; szóval, hogy a közjövdelem forrásait — a meglévőknél túl újakkal sokasítsuk: összhangba hozván így háztartásunk egyensúlyát az egyéni teherviselés fokozása nélkül, sőt lehetőleg inkább annak megkönnyítésével.

De még ez sem elég, hanem e mellett feltétlenül szükséges még az is, hogy alkotásaink egynémelyikét, azok fentartására nálunknál hivatottabb

és bizonyos mértékben erre kötelező tényezőknél adjuk át és így felszabadítsuk községi háztartásunkat több ma meglévő jelentékeny teher viselésére alól.

Mindezek összesége az, amiben anyagi érdekeink kifejezést nyernek és amelyre törekednünk kell, ha községi háztartásunkat meg akarjuk menteni a tönktől, mely felé néhány év óta szinte ellenállhatlanul sodortattunk.

Az első lépés a községi közhatalmunk való könnyítésre megtörtént a főgimnáziumunk államosításával. Ha ezen fölül még sikerülni fog polgári leányiskolánkat is államosítanunk, úgy akkor háztartásunk mai keretében már jelentékeny — mintegy 6—7 ezer frtra tehető összeg szabadul fel, melyet más beruházásoknál használhatunk fel célszerűen, talán gyümölcsözően is.

A második lépésnek tartjuk: a városi kórház átadását egy vármegyei közkórház céljaira, amiből egyfelől közvetlen anyagi haszon járul a városi háztartásunkra az ezen című felszabaduló éves teherviselésben; másfelől pedig közvetve nagy erkölcsi haszon is abból, hogy a vármegye egy — a kor színvonalán álló, modern berendezésű és szaktekintélyek vezetése alatt álló egészségügyi intézménnyé fogja nekünk ezt a kórházat átalakítani.

TÁRCA.

A bronz-kéz.

Paul Bourget.

Tizenegy óra lehetett, mikor elhagyott Vivianet, Raymond barátját, aki csaknem királyi fenséggel fogadott bennünket s pazar, buja szépségével és vörösszőke hajával, mely glóriához hasonlóan aranyfényt árasztott pompás rubens-fejére, majdnem elbűvölő hatást gyakorolt reám.

— De miért nem húzta le egész este, sőt még a vacsoránál se a keztyűt? — Talán eltört a keztyű, vagy éppen műkeze van? kérdeztem.

— Ugy van, fájdalom, felelte Raymond sóhajtván. Egyébiránt hallgatagságodra számítva elbeszélhetem neked ennek a kéznek a történetét. — Ennek a kéznek a hiánya Kutusoff hercegre emlékeztet, akit braziliai útad előtt neked is volt alkalmad megismerni.

— Azt a feketeszemű szőke oroszot érted, nemde?

— Jól mondod. És mintha gondolatait akarná összegyűjteni. Raymond egy ideig ma-

gába mélyedve némán és szólanul haladt mellettem.

A teli hold sápadt mélabús fénye, melynek sugarai ezernyi reszketeg lángban törtek meg a Szajna zavaros vizén, az éj hangtalan csendje, a fejünk fölötti csillagsátor villogása, mindez annyira hozzáállt ahhoz a sajátos hanghoz, melyen Raymond az elbeszélését kezdte:

— Emlékezni fogsz arra az időre, mikor a herceg Párisba jött. Eszedbe fog jutni az ő sajátos jelensége, melyben a szláv és az olasz vér keveréke olyan csodálatosan jutott kifejezésre. A szláv atyától a hatalmas természet, a széles vallakat, imponáló lényét, arcának hideg vonását és vörösszőke szakállát, — román anyjától kecses kezét, tüzes villanó, ragyogó, lángoló szemét örökölte. Gazdag lévén kezdettől fogva, tékozló volt a minőket Párisban százával találhatsz, még pedig nem csupán a hercegek között.

— Nagyon is korán hagyta el Páris, hogysem tanúja lehejtél volna diadalainak, melyeket az élni tudó világ szalonjaiban aratott. Az asszonyok bomlottak utána. Nos, ennek a gazdagsága, a rangja és a külső megjelenése elég magyarázatul szolgált volna.

Csakhamar azonban, még pedig akkor, midőn hölgyeink meghallották azt a kegyetlen epizódot, mely őt arra kényszerítette, hogy pár évre hátra fordítson a hazájának, a nap hőisévé lett, aki után mindenki futott, akiért civakodtak s akit egymástól kölcsönösen akart mindenki elhódítani.

A történet ez volt: zülei halála óta nővére nála élt ukrainai kastélyai egyikében. A leány valami kis kozák Don Juannal szerelmi ömlengésbe bocsátkozott. Ejszakának idején a fiatal kozák katona hozzálopózkodott és egy hatalmas tölgyfa ágaira vetve magát, agról-ágra osont, míg ablakához nem ért. Lehullott levelek, letört gallyak árulhatták el az iju herceg előtt nővére titkát — egy napon, vagy inkább egy éjjel a fiatal kozákot megel-ly a herceg, legyűri és felakasztja annak a tölgyfának az ágára, melyen kedvesesége felkúszni szokott.

A kegyetlen tett híre elég volt, hogy a herceget divatba hozza, és hölgyeink bálványává tegye. Ez elég volt, hogy Vivianeban új szenvedélyt ébresszen iránta. Viviane az övé lett. De Viviane nem elégedett meg a herceg szerelmével. Ennek va... szenvedélye büszkeséggel, örömmel és gyönyörrel töltö el, de

Ez az ügy a holnapi városi közgyűlésen kerül döntésre, ha a képviselők erre határozatképes számmal lesznek jelen és meg vagyunk róla győződve, hogy a képviselőtestület örömmel fogja megragadni az alkalmat, mellyel a polgárság közteherviselésén könnyíthet.

De alkalma kínálkozik a képviselőtestületnek, a jövedelem fokozására is megtenni némi lépéseket a holnapi közgyűlésen. Így nevezetesen döntenie kell a vendéglőépítés ügyében véglegesen és ha józan megfontolás vezeti a képviselőket, nem zárkoznak el a kétségbevonhatatlan tény elől, hogy ezt a vendéglőépítést amilyen kevésé lehet immár tovább elodáznunk, épp olyan bizonyosan foganatosíthatjuk azt úgy, hogy az új épülettel — az emelésével járó és költségsőnből fedező költségek dacára is jelentékeny jövedelem-fokozást érünk el egyfelől a kellő komforttal épült új vendéglőnek a mainál tetemesebb bérösszegéből, másfelől pedig az új épületben elhelyezhető egyéb üzlethelyiségekből. És aligha csalódunk számításunkban, ha azt állítjuk, hogy ez a jövedelemtöbblet — az építési költségen amortizációs összegén és a mai bérjövödelmen túl is lesz mintegy 2000 frt.

További jövedelem-fokozást érhetünk el, ha ez közvetlenül nem esik is a községi háztartásunk egyensúlyának hasznára, az utcakövezésből és az ennek révén megnyerhető általános kövezeti vámszedés jogának gyakorlásából. Ezzel megszűnik az a viszszas állapot is, hogy — míg a szentesther, ha az Tiszára vagy a vasúthoz visz vagy onnan kap árút, hát kövezeti vámot kell fizetnie, míg a kövezetünket koptató idegen, ha árúját se a vasúthoz se a Tiszához, hanem csak városunkba szállítja, fel van mentve a kövezetvám fizetése alól és ingyen koptatja drága keramitútunkat; másfelől meg ez úton olyan alapot

egyszerűsített félelemmel is és talán azért, hogy a szenvedély vad hullámait szelid, odaadó szerelem elsimítsa, viszonyt kezdett egy szende, szerelmében a troubadourok szenvedéseire emlékeztető festővel: Dudarre Moriceal, aki ismerőseid közé tartozik.

— O és Kutusoff a körben ismerkedtek meg a nélkül, hogy egyik a másiknak a szerelméről tudott volna valamit. Barátokká lettek; s egy napon, midőn Kutusoffbarátját annak műtermében meglátogatta, ez egy ébenfaszekrényt mutatott neki, melyet egy kis aranykulccsal nyitott fel. Mi volt benne? Egy bronzból készült női kéz. Egy kecses, finom, gyöngéd, pompás női kéz, melyhez ő maga vette a fészlenyomatot s aztán bronzba öntötte.

— És ez a kéz?

— A herceg azt hitte, hogy ismeri ezt a kezét. Csalódott volna? Nem; nem csalatkozott. Ez a kéz Viviane keze volt és a művész úgy sugta meg neki, mintha szívének mély titka volna: ennek a kéznek a tulajdonosa — kedvese.

A herceg mit se szólt. Se lényében, se tekintetében nem árulta el szerelmét semmivel. Tizenkét napra volt szüksége, hogy bo-

teremthetünk, melyből az utcakövezésünket fokozatosan fejleszthetjük, kiterjeszthetjük, miglen az minden főbb utcánkra ki nem terjed és így — minden további közvetlen megadóztatása nélkül — a polgároknak létesíthetünk egy — közlekedésügyileg eléggé meg nem becsülhető nagy alkotást: az utcák köburkolattal ellátását.

Egészséges, józan és anyagi érdekeink szempontjából is megbecsülendő beruházásnak tartjuk azt is, ha a város a jótékony nőegylet által maig városi segéllyel fenntartott kisdédóvót, a már egyeséigileg megállapított feltételek mellett átveszi és mint községi kisdédóvót tartja továbbra fent.

Mert bizonyos, hogy egy vagy más módon a nőegylet feloszlatná a kisdédóvóját és ez esetben a törvény úgy is a várost kötelezi egy újnak az állítására, amelynek beruházása mindenestre költségesebb volna, mintha a meglévővőt vesszük át és tartjuk fent továbbra a mai megfelelő állapotában.

Szóval: az anyagi érdekek terén végre azon az ösvényen vagyunk, melyen a közfőra sok üdvös dolgot művelhetünk.

Csak józan belátás, bölcs mérések és körültekintő figyelem, költséges jóakarattal párosulva vezesse elhatározásainkat és akkor az együttműködésből az áldás hő forrása fog fakadni a közfőra.

Társulati gyűlés. A körös-tisza-marosi ármentesítő társulat központi választmánya a f. hó 1-én gyűlést tartott Hm. Váshelyen, G a r z ó Imre társ. alelnök elnökléte alatt.

A gyűlésen városunkból jelen voltak: B a l o g h János, K r i s t ó N a g y István és S z e d e r János központi választmányi tagok, továbbá F e k e t e Márton főigazgató, B i r ó Elek főmérnök, H e g e d ű s Sándor főszámvevő, S z a t h m á r y Ede ügyész, S c h n e i d e r József szakaszmérnök h. szakigazgató és M i k e c z Ödön dr. titkár

szűzát előkészítse. Mivel se árulta el, mi forr bensejében. Vadászni ment, százeczeket vesztett a legnagyobb nyugalommal a versenyeken, játszott, nevetett, tréfált a klubban, mintha semmi se történt volna és Viviane-nak egy szót se szólt az árulásáról, egy szót se, ami őt a nő előtt elárulhatta volna.

Időközben Mörictől titokzatos módon ellopták az ébenfa-szekrénykéjét.

Az nap Viviane, barátnőjének, Pérel Biankának bajlát látogatta meg. A herceg kísérté őt oda és Viviane soha se nézett ki oly szépnek, mint most.

— Nagyon szép vagy, sugta neki a herceg a keringő alatt. Vigyázz.

A nő pedig nevetett. Vigyázzon? Miért? kérdezte és tüzes tekintetével nézett rá; ő azonban nem felelt.

Ejfélkor elhagyták a bált és mindketten a herceghöz mentek. Karján vitte végig a termeken egy csöndes kis szobáig, melyben egy vörös ernyőjű lámpa vetett olyan fényt, mintha minden vérről volna borítva.

Itt elbocsátotta Kutusoff a terhét, ő pedig eléje térdelt.

jegyzőkönyv-vezető. A földmívelésügyi miniszteriumot S t e i n g a s s n e r kir. főmérnök képviselte.

Huszonöt pontból állt a gyűlés által letárgyalat tárgysorozat, melyből a következőket említettük fel:

Elnök bejelenté id. D á n i József és S t a m m e r Sándor közp. választmányi tagoknak időközben bekövetkezett elhúyútát, mit fájdalommal részvétellel vesznek tudomásul s elhatározták, hogy a megüresedett két helynek választás útján való betöltésére előterjesztést fognak tenni az őszi rendes közgyűléshez.

Ezután elbírálták, az ártérből a végleges osztályozás során kimaradt földrészeket kirovásnak visszatérítése ügyében közszemlére keltet leszámolás ellen benyújtott felszólamlásokat, melyek jelentékenyebb számban különben csupán Szarvasról adtak be.

A leszámolási munkálatnak illetően helyben hagyásával aztán, az egyeseknek visszafizetendő ártéri adó-visszatérítés főösszegét 80. 649 frt 07 krban állapították meg, mely összegből a szentesi földbirtokosoknak jut 4435 frt 35 kr.; midszentieknek 97 frt 48 kr.; szegváriaknak 269 frt 60 kr. és a fábianaiknak 158 frt 37 kr., mely összegek a központi választmány határozata értelmében, lehetőleg még ezen hó folyamán lesznek, az e célra kiküldött választmányi tagok ellenőrzése mellett, a társulati pénztár által az érdekelteknek visszafizetendőek.

A szárazéri társulattal fenförgő vitás ügyben történt megállapodás szerint, a szárazéri társulat kötelekébe vont körös-tisza-marosi társulati területek, az előbb nevezett társulat kötelekéből felszabadulnak; miért is a földmívelésügyi miniszter és a szárazéri társulat miniszteri biztosának felhívására a központi választmány most egy bizottságot küldött ki, hogy a szárazéri társulattal véglegesen leszámoljon. Így most már remélhető hogy a körös-tisza-marosi ármentesítő társulat kötelekébe eső földjeink nem fognak többé szárazéri társulati adóval is sújtatni.

A nagyfai 89 sz. tiszai átmetszésnél, javasolták a védőtöltésnek az átmetszéssel párhuzamos áthelyezését, mi által a védővo-

— Maradj, mondá és megfogta Viviane kezét, mintha csavar-szorítóban lett volna.

— Mit akarsz? Mit akarsz? — sikoltott a nő.

Ekkor hideg mosoly vonult a herceg ajkaira, rég magába fojtott gyűlölet hideg mosolya. De mit sem szólt, csak mosolygott és újra ajkaihoz vonta barátnője kezét.

Néhány órával később Viviane mély álomba volt merülve.

Halkan osont ekkor a herceg az ajtóhoz és kinyitotta.

— Készen vagy Iván?

— Kész vagyok.

És Iván, a herceg inasa, aki előbb jobbagya volt, belépett.

— A kábitó szerek?

— Itt vannak.

— A kések?

— Itt vannak.

— Ugy jer.

Mint egy mély, különösen nyomasztó álomban, úgy tetszett Viviancnak, mintha látná, hallaná mindezt. Azután úgy tetszett neki, mintha heves fájdalom venne rajta erőt és elveszti eszméletét.

nal 4 és fél kilométerrel válik rövidebbé; ezzel egyidejűleg a kistiszai vízemelőgép is a porgányi zsiliphez helyzetetnek át. Ez a munka 88 ezer frt költséget, igényel, melyből 30 ezeret a Pallavicini uradalom, 58 ezeret pedig a társulat fődézne. — Minthogy ez a művelés minden tekintetben előnyös a társulatra, határozatba ment, hogy keresztülvitélét javasolni fogják a közgyűlésnek.

A belvízrendezés ügyében a társulat helyzete oda fejlődött, hogy a mind-szent-apátfalvi szakaszon a belvizmentesített árterületek újraosztályozása megkezdhető volna; — a központi választmány azonban kimondta, hogy ez újraosztályozást csakis a belvízrendezés teljes befejezésével kezdi meg.

Hátra van még 93 belvízcsatorna kiépítése 145.735 frt költséggel, miből 87.122 frtra nincsen fődézet. Minthogy a társulat érdeke, hogy a belvízrendezés az egész területen mielőbb befejeztessék és az eddigi sérelmes katasztrófi kirovási alap helyett — árterítési becslés és osztályozási útján — a fensik birokosokra nézve is méltányosabb kirovási mód állapíttassék meg, a választmány a közgyűléshez tesz előterjesztést a még hiányzó belvízcsatornák mielőbb való kiépítése és a költségek fedezése iránt s egyidejűleg kéri fogja: a mind-szent-apátfalvi szakaszra nézve az osztályozás megkezdésére egy 11 tagú osztályozó küldöttség kirendelését.

A gyomai és körös-tarcsai vashidak építési költségéhez a társulat 3000—3000 frttal járul.

A társulati telefonnak a szegedi folyam-mérnökség hivatalához leendő bekötésére megszavaztak 700 frt költséget, az 1897. évi költségvetés terhére.

Ezután elfogadták több belvízcsatorna bemutatott tervét és végül elhatározták, hogy a társulati napidíjakok — egy havi napidíjuknak millenáris ajándék címén részükre való kiutalványozására irányuló kérelmét pártolón terjesztik az őszi közgyűlés elé.

A kamara évi jelentéséről.

III.

A három főcím után a kamara jelentése foglalkozik még a vásárruggyal, aztán az ipartestületekről emlékezik meg nagy rokonszenvvel, a következőkben:

Másnap reggel kilenc órakor Móric még ágyban fekvé, levélkét kapott a hercegtől.

„Nézzen bele az ébenfa szekrénykéjébe kedves Móric. Egy kis meglepetés van benne.” Móric felugrott.

Ott ... ott ... igen, valóban, ott volt újra az eltűnt kis szekrény. Izgatottságtól remegve nyitja fel és a borzalom kiáltásával tántorodik vissza, mert ott van benne egy kéz ... de nem a bronz-kéz ... nem ... az ő keze, Viviane keze, még véresen, éles metszéssel választva el karjától.

Raymond elhallgatott és eldöböt a cigarettáját.

— Nos és — megverekedtek? — kérdém.

— Igen, a herceg megölte Móricot párbajban.

Nos, és te ... meg fogod őt bszulni?

— Ki tudja ... Talán ... szólt Raymond és lenézett a csillagokra, melyek ott lógnak és táncoltak a Szajna sötét tükörén.

„A kisiparosok általában szomorú viszonyai között is teljesen földadatuk magaslatán állanak a kerület ipartestületei s azok közt még a legszerényebbek is nagy gondossággal és buzgalommal ügyeknek betölteni hivatásukat. Az ügymenet pontos elátása csekély anyagi erő mellett valóságos érdem és ezen fölül a testületek még erőteljes erkölcsi befolyást is gyakorolnak a tanoncok iskoláztatására, sőt a nagyobb testületek lehetőleg a segédek részére is kezdeményezik a szaktanfolyamok szervezését.

Szerény eszközökkel fontos szolgálatokat tesznek az ipartestületek általában mindenütt és ahol a vezetés is megfelelő, az intézmény mintaszertűen működik a maga szerény hatáskörében.

Ez a magyarázata annak, hogy a legszabadalvúbb iparosok körében is megengedhetőnek, sőt kívánatosnak tartják az intézménynek általános kiterjesztését a képesített iparosok összességére, a kisebb községeket illetőleg természeténél fogva meg a kötelező csatlakozást a leginkább hozzáférhető központhoz.

Amennyiben az 1884. évi XVII. t. cikknek sok érdekfűlő kivánatos revíziója elrendeltetnék, ez a reform különösen megfontolásra érdemes főként arra való tekintettel, hogy az ország egyes vidékein az ipartestületek alakítása még a jelentékenyebb városokban is zátonyra jut a kisebbségek akadékoskodása miatt.

Kerületünk ipartestületei, melyekre a kamara oly bizonyossággal számíthat minden akciójában, saját körükben is élénken foglalkoznak ipari kérdésekkel. Igazolják ezt azok az évi jelentések, melyeket immár nyomtatásban is közzéadnak a nagyobb ipartestületek, mint 1895-ről a szegedi, hmvásárhelyi, bajai, szabadkai és óbecsei.

Foglalkoznak e jelentések a testületek tevékenységével és kezdeményezésével és beszámolnak az évi safárkodásról, mely mindenütt gondos és gazdaságos. Csak így lehetséges az, hogy a testületek szerény jövedelméből egy-egy kis tőkét megtudnak takarítani és hogy a szegedi után 1895-ben a h. m. vásárhelyi ipartestület is a segélyegyleti intézmény létesítésére gondolhat, melynek célja lesz a munkaképtelen, elaggott iparosok s munkások és azok özvegyeinek, árváinak gyámolítása.

Az iparosok nyugdíjügyének nagy kérdése előtt kétévedre áll meg egyelőre minden, ide a legszorgosabb segélyezés ügyét meg lehetne oldani a testületek ily alapjainak egyes ipari bíróságok odautalása által való támogatásával is.

Saját csekély jövedelmekből természetesen csak a legmérsékeltbb arányokban gyarapíthatók az ipartestületi segélyalapok, mivel a tagok száma és hozzájárulása is igen lassú fokozatban emelkedik.

Huszonhat ipartestületünkél a tagok száma az 1894. évi 10,773-ról 1895-ben 11,023-ra, vagyis 250-nél emelkedett.

A szakoktatás fejezetében szól a jelentés a kerület 24 iparos tanonc-iskolájáról, az alsófokú kereskedelmi iskolákról, a szaktanfolyamokról, a szegedi állami fa- és fémpári szakiskoláról, a szegedi, zombori és újvidéki felső kereskedelmi iskoláról és a szegedi női kereskedelmi tanfolyamról.

E fejezetben a jelentés kéri a közoktatásügyi minisztert, hogy mielőbb oldandó meg a szegedi felső kereskedelmi iskola teljes önállóságát.

Érdekes adatokat tartalmaz a »közlekedés« fejezet. Kimutatja, hogy a kerület hat törvényhatósági városainak 1893-ban már 184 kilométer mútja volt és hogy az útdókból 570 ezer forint folyt be.

A posta- és távirat forgalom jelentékeny emelkedését mutatja ki a kerületben a jelentés adatszerűleg és azoknál a telefonállomások folytonos szaporodását. A távbeszélő állomások száma a kerületben a múlt év folyamán összesen 111-gyel emelkedett, amiből csupán Szegedre esik 79.

Szól még a jelentés a hitelügyről, kimutatva a szegedi és szabadkai bankfőokra és 98 pénzügyre vonatkozó adatokat. Ezek szerint a kerület e pénzügyezeteinek alaptól-

kéi 6 millió 697 ezer, tartalékalapjai 2 millió 105 ezer, takarékbetétei 37 millió 387 ezer forintot tesznek. A bevételek apadása az előző évhez képest 1 millió 400 ezer forint.

Részletesen beszámol a jelentés a kerületben főnállóló négy iparszövetkezet működéséről, közli aztán 24 betegsegélyező pénztár adatait, melyek szerint azoknál járulékokból befolyt 97 ezer forint, kiadásai pedig tettek 87,490 frtot.

Közi még a jelentés a kerület adózási statisztikáját és a jogszolgáltatásra vonatkozó adatokat.

Bezárja a jelentés a kerület kiviteli iparának csoportosítására először kiviteli cikkek, majd kiviteli piacok szerint és a jelentésben foglalt kérések együttes föltüntetése és megokolt kívánások a következők:

A kereskedelemügyi minisztérium hatáskörében:

Hmvásárhelyen agyagipari szakiskola létesítése állami költségén. A katonai szállítások biztosítása a kisiparosok szövetkezetei részére. A munkás-viszonyok javítása érdekében a gyári- és házipar fejlesztése és a képzettmunkés szokványos minőségének ellenőrzése. A teljes vasúti forgalmi adatok díjmentes kiszolgálása a kamarák részére. A tarhonya szállítási tételének mérséklése. Újvidéken külön vasúti teherrallomás és téli kikötő létesítése. Szalámi és húsárak gyorsallítása. Az ipari hitel és a szövetkezeti ügy megoldása. A malomipar általános érdekeinek kielégítése. Az ecetgyártáshoz használt szesz helyi vámjainak a kivitelnél való visszatérítése. A gyufa-árak gyakoribb szállítása. A szegedi vas- és fémpári szövetkezet részére újabb kölcsön engedélyezése. Az ötvösök kérése a zalogházak versenyének megszorításáért. A vidéki építkezések fokozására hatályosabb intézkedések az adóreform keretében. A vásárszabályok előzetes közlése a szomszéd hatóságokkal. A ipartestületi intézmény kiterjesztése és segélyalapügye. A hmvásárhelyi postai szolgálat javítása és főokpota létesítése. Hmvásárhelyen és Újvidéken helyközi telefonösszeköttetés.

A földmívelésügyi minisztérium hatáskörében:

A munkás-viszonyok javítása érdekében öntöző csatornák létesítése és a mezőgazdasági ipar fejlesztése. Földmives iskolák létesítése. Szegeden a már évek óta tervezett vinczellér-iskola létesítése. A sertesikvitei piac decentralizálása. Halastavak létesítése. Kenderátzatok berendezése. A Mosztunga-ér szabályozása. Len-beváltó és kikészítő telepek felállítása.

A pénzügyminisztérium hatáskörében:

Bács-Bodrog megyében és Hmvásárhelyen dohánygyár létesítése. A vámhivatali szolgálat javítása. A vidéki építkezések fokozására hatályosabb intézkedések az adóreform keretében. Újvidéken bankfiók létesítése.

A honvédelmi minisztérium hatáskörében:

A katonai szállítások biztosítása a kisiparosok szövetkezetei részére.

Az igazságügyi minisztérium hatáskörében:

A rabpar korlátozása. A 20 frton alóli kereskedelmi pöröknek a járásbírói hatáskörében utalása.

UJDONSÁGOK.

Szentes, 1896. szeptember 6.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete holnap délelőtt 9 órakor közgyűlést tart a tul a kurcai tanácsköz teremben. E közgyűlés tárgysorozata 26 ügyet ölel fel, melyek közül mint fontosabbakat emeljük ki a következőket: A városi kórháznak vármegyei közkórház céljára leendő átadása. — A jótékony nőegylet által tartott kisdédóvó átvételének ügye. — A gőzfűrdő házi kezelés alá vétele tárgyában előterjesztés. — A kereskedelmi szabályrendelet tárgyalása. — Pénzügyigazgatósági értesítés az adómentes palínkaforrás tárgyában. — A gazdasági szakosztály javaslata a nagyvendéglő újra-építéséről. — A hazai aszfalt-részvénytársulat ajánlata tárgyában gazd-

szakoszt. javaslat. — Több — gyalogjáró építési tárgyában benyújtott kérvény tárgyában. — Gazd. szakoszt. javaslat a város utcáinak köburkolattal való ellátása tárgyában. — Végül többféle zárószámadás megvizsgálása. Minthogy több olyan vagyoni érdekű ügy is tárgysorozatban van, mikben — törvény szerint — csupán megfelelő számban jelenlévő képviselők hozhatnak jogerős határozatot: ez okból — tekintve ezen ügyek elintézésének sürgős voltát — részünkről azt a figyelemzetést intézzük a városi képviselőkhez, hogy a holnapi közgyűlésen köteleességüknek tartásuk minél teljesebb számban megjelenni.

— **A társulat főigazgatósága.** Köztudomású dolog, hogy F e k e t e Márton körös-tisza-marosi ármentesítő-társulati főigazgatót, D a r á n y i Ignác földmivélsügyi miniszterrel történt kinevezetése alkalmakor, a tisztavölgyi társulat titkárnak választotta meg és hogy a főigazgató ezt az állást ekkor ideiglenesen el is foglalta. F e k e t e Márton főigazgató aztán most, az ármentesítő-társulat f. hó 1-én tartott központi választmányi ülésén bejelentette ezt a tényt azzal, hogy a bejelentéssel mindmáig azért késkedett, mert közvetlenül tapasztalatból akart magának meggyőződést szerezni a felől: vajjon a tisztavölgyi társulati titkárság összefér-e a főigazgatói állással és képes-e mindkét állás kötelezettségének lelkiismeretes pontossággal megfelelni? Most már meggyőződött róla, hogy a főigazgatói állása teendőjei elé a szóban levő titkári állás semmi nehézséget nem gördít s épp ezért kérte a központi választmányt, hogy vegye jóváhagyóan tudomásul a tisztavölgyi titkárságnak részéről végleges elfoglalását. A közp. választmány örömmel vette tudomásul a főigazgatót ez újabb bizalomnyilvánulásában ért szót kitüntetését, annyival inkább, mert így eddig szerzett gazdag ismereteit az egész Tisza-völgyének közjára, a Tisza-szabályozás nagyobb fontosságú ügyeiben is érvényesítheti; de a társulatlak is csak előnyére szolgálhat az a szélesebb hatáskör és közvetlenebb befolyás, melyet a főigazgató, új állása végleges elfoglalásával visszabálozói ügyekben nyer. Ezért örömmel adja belégyezését, hogy ezt az állást véglegesen is elfogadja és vigye.

— **Fegyelmi választmányi ülés.** Csongrádvármegye fegyelmi választmánya, a f. hó 9-én gyűlést tart. Ez alkalommal fognak a választmány által, a még hátralékos szentesi fegyelmi ügyek elbíráltatni.

— **Vármegyénk Szeged milleniumi ünnepén.** Említettük már, hogy Szeged város a mai milleniumi ünnepére, a többek közt vármegyénk törvényhatóságát is meghívta. Természetes és a két törvényhatóság testvéries jó viszonyából folyó dolog, hogy a meghívást örömmel fogadjuk el és a vármegye magát ez ünnepnek képviselhetni is fogja. E célból C i e a t r i c i s Lajos dr. főjegyző, H e r g l ó z István dr. főszolgabíró és K e l l e r Lajos Mindszinti plébános megyebizottsági tag utaznak Szegedre, hogy vármegyénk képviselőjében a város ünnepén résztvegyenek.

— **A csongrádi hajóhidnak közforgalomba adása tárgyában** a f. hó 9-én lesz a helyszíni tárgyalás Csongrádon. Erre a vármegye részéről C s a t ó Zsigmond dr. alispán, az államépítési hivatal és a folyamernői hivatal képviselői utaznak majd át Csongrádra, míg a községet az előjáróság fogja képviselni.

— **Méntelemek beosztása.** A vármegyei hármas bizottság, mely így ősz idején szokta, a dorosmai méntelepről, a megyebeli egyes fedezett állomásokra a ménlo-beosztást eszközölni, ezt a köteleességét a f. hó 4-én teljesítette a következőkben: Csongrádra beosztottak 4 mént, a község saját választása szerint; Szentesre 6 mént, Dorosmán a területre 2 és a külterületre 3 mént, Mindszente, Szegvárra és Kistelekre pedig 2—2 mént. A ménlovakat Szentes és Csongrád díjtalan látják el zabbal, szénával, a többi községre nézve pedig a zab métermázsájának szállítási díja 5 friban, a szénáé 2 friban állapították meg.

— **Jóváhagyott határozat.** Egy éve mult, hogy C s a t ó Zsigmond dr. alispán, a megyegyűlés utolag jóváhagyása reményében 50 frt 60 krt utalt ki az ebadó alap kamatából, a csongrádmegyei gazd. egyesület mult évi löversenyének megvedija kiegészítésére. A megyegyűlés jóvá is hagyta az alispán a megyegyűlés; azonban a földmivélsügyi miniszter akadályt akadályra gördített e megyei határozat jóváhagyása elé, míg végre, sok huzavona után — most, a napokban leérkezett leiratalát azt mégis jóváhagyta.

— **Erőszakoskodó állomásfőnök.** Hogy ebben a milleniumos édes magyar hazában milyen kellemes dolog lehet — bizonyos körülmények közt — vasúton utazgatni: erről igen épületes dolgot beszélt el nekünk tegnap egy szemtanú. A mindszinti állomáson történt a f. hó 4-én, hogy egy szobafestő iparossegéd a délutáni vonat indulása előtt megváltotta az útíjegyét Szentesre, — azonban, mert eldugabáza az időt, lemaradt arról a vonatról és így u g y a n a z o n j e g g y e l az esti vonattal akart hazajönni. Be is szállt a kupéba, de a mindszinti állomásfőnök negyedmagával rajta ment és kirángatta onnan a szegény útsat, majd elvéve tőle a jegyet, ezt meg is semmisítette és mert ez ellen az iparossegéd tiltakozni börtöködött, hát brutálisan nekiesett és arcul is vágta. Egy Vásárhelyről Szentesre jövő útsat kérte erre — a nekivadult állomásfőnököt, hogy — megfizeti ő az árát, csak adjon a szegény hazasiót segédnek más útíjegyét. Azonban a M á v e derék tisztviselője eleinte ezt a kérelmet se akarta teljesíteni és csak dühkitörése csillapultával adott a szegény szobafestőnek más útíjegyét. Ezt az erőszakoskodó állomásfőnököt a vasútiigazgatóság szíves figyelmébe ajánljuk; mert az útsatok talán még se arra való, hogy az ilyes Pokrócz Ádámok pofonokkal traktálgassák őket.

— **Kis nagyságák a jótékonyág szolgálatában.** Két kedves kis leányka állított be tegnap délután a szerkesztőségünkhez: H ó d y Lenke, H ó d y Pal várm. I. alszámvevő és K á l m á n Justika, K á l m á n János földbirtokos leánykaja. Tíz forintot hoztak el és számoltak le az asztalunkra. Ez a pénz egy kis parázs műkedvelői előadás jövedelme, melyet a f. hó 2-én délután T ó t h Árpád háznál rendeztek, színe hozván önmagukon kívül K o z á k Aranka, S c h i r a Mariska, C s u s Lajos, D e u t s c h Lajos, B e c k Andor és H ó d y Lehel közreműködésével a P ó s a bácsi I n g e r k e d é s e című 1 felvonásos vígjátékát. Kis nagyságák azzal hagyták nálunk a tíz forintot, hogy ők ezt a leendő Szentes városi árva-ház alapjára szánták és — a nélkül, hogy nemes érzésről tanuskodó tettüket feldicsérnök, im nyugtázzuk a pénz átvételét, mit rendeltetése helyére juttattunk.

— **Egy kis pótünnep.** Az iparos-íjfék önképző-körében — a legközelebb lefolyt zászlóavató ünnepnek mintegy pótlásával, egy újabb kis ünnep lesz a mai nap délelőtt 10 órakor. Ekkor adja ugyanis át ifj. Z s o l d o s Ferenccé úrasszony a körnek, az általa ajándé-

kozott díszes zászlószalagot, mely a zászlószentelés ünnepére, a vállalkozó hanyagságából — nem készült el. És ugyanekkor verik a szöveget pótlóan a zászlórúdra V a d n a y Andor dr. főispán és C s a t ó Zsigmond dr. alispán, kik nem voltak itthon a zászlóavató ünnepén. Ez ünnepélyre a közönséget is meghívja a kör elnöksége.

— **5657.** Ebbe az évszámba lépünk az ó-testamentomi időszámítás szerint, mely a világ teremésével kezd el a muló évek számozását. A f. hó 8-án, kedden kezdődik a világteremtés 5657-ik éve, ekkor van zsidó polgártársaink újvi ünnepé. Az ősi hit szerint, e napon zárja le Jehova is a továbbit esztendő főkönyvét, hol pontosan számot vezetnek minden ember jó és rossz cselekedeteiről. Ekkor vonja meg az Ur egyéneként a mérleget, hogy aztán annak alapján tartson szigorú ítéletet élet és halál, jó és balsors felett.

— **Jutalomjáték.** A körünkben időző színtársulat egyik kezdő bár, mert az országos színeziskolát csak az imént végzett, de határozottan tehetséges és szép jövőjű ifjú tagja: T a n a y Frigyesnek ma este lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal Bisszon V á l a s u t á n c i m ű kacagató bohózatában S a m p ó szerepét fogja játszani. T a n a y t közönségnek, amilyen mértékben a tehetség megismerte, meg is szeretette és így nincsen kétségünk az iránt, hogy felt hazzal fog mellette tüntetni mai jutalomjátéka alkalmából.

— **Pályázat külterületi orvosi állás ra** Dorosma községben egy 600 frt fizetléssel javadalmazott külterületi orvosi állás lesz legközelebb választás útján betöltendő, melyre most a járási főszolgabíró pályázatot hirdet. A kellően felszerelt kérvények a f. hó 30-ig küldendők be H e r g l ó z István dr. járási főszolgabíróhoz, Dorosmára.

— **Rabiátus esernyő-foltozó.** A neve jámborul hangzik, Sz l o v á k Mihálynak hívják és mestersége, az esernyő foltozás. De jámbor neve és szelíd mestersége dacára harcias vágak dagasztják a Sz l o v á k Mihály kebelét. Így a f. hó 3-án a házbért kérte a nála lakó T ó t h Pál cipészről, — de — mert ez nyomban fizetni nem tudott, hát baltával, késsel tört rá és a szegény embert véresre verte. — Ezt megelőzően a vitéz Sz l o v á k, angusztus 26-án délután 6 órakor betörtülközött állapotában lelokte az azon menő városi rendőrt a bogárközé a gyalogjáróról és — mert a rendőr ezért rendre útasította, hát nekiesett, durván szidalmazta, sőt a sipkát is levette a fejéről, fogadkozván erősen, hogy nem nyugszik addig, amíg a rend éber órébe bele nem harap. Az illető rendőr feljelentette a reá és Sz l o v á k o t a főkapitányságnál, ahol talán gondoskodnak majd róla, hogy a jámbor nevű férfiú lánngal lobogó vére kissé leüljön.

— **Elűtött gyermek.** C z a k ó Péter a f. hó 3-án olyan vágatva hajtott át fogatával a piactéren, hogy H o f f m a n n Jakab kereskedőnek ott levő 4 éves kis leánykáját elűtötte. A rendőrség a vizyázatlan ember ellen megindította a kihágási eljárás.

— **Jóságveszedelem.** Mindszente, hatóságí értesítés szerint, járványosan lépett fel a sertésvész. A veszedelem továbbterjedésének megakadályozására megtették a legszigorúbb óvintézkedéseket és a község határát zár alá helyezték.

— **Utcai botrány.** A n t a l Mihály városi fertőtlenítő panaszt tett a rendőrségnek, hogy a f. hó 4-én, a nála lakó G y e g y i c z k y Albert kérésére, a nevezettel elment ennek neje: S o l t é s Zsuzsanna lakására a célból, hogy G y e g y i c z k y az asszonytól a subáját kikérje. G y e g y i c z k y azért hívta őt el magával, mert az asszony korábban a szó szoros értelmében kiverette őt a házból és félt, hogy — ha magában megy el, ismét megvereti. Nos hát, az asszony ki is hozta az utcára, az ablakon át férje által kért subát, de aztán olyan éktelen lármával

szidalmazta férjét és Antalt Mihályt, hogy a szomszédok mind összefutottak. Antal az asszony megbüntetését kéri és el is rendelték Soltsz Zsuzsanna ellen a kihágási eljárást.

— **Kik nyertek?** A Varga Juliánna által kijátszott divánnyakost Papp Lajosné tanitoné a Lenke néven, az asztalfutót pedig Vass Ilonka az Ella néven nyerték meg.

— **Plasticon**, a fiatal vállalat, amely az eredetvesztés kiállítás látványosságát közt az első, ma már találkozó helye a vidékieknek. Ötven látogatót káprázatos látványosságot nyújt a káprázatoknak.

Felhívás és értesítés.

Szentes város iparos-tanonciskolai bizottságának f. évi szept. hó 2-án tartott üléséből folyólag értesítem a tanoncartató iparos és kereskedő urakat, miszerint a város közönsége által fenntartott alsó fokú iparos tanonciskolánál az 1896—97-ik tanévre szóló beiratások a f. évi szeptember hó 5-től beauról szept. 13-ig Zoó Janos igazgató I. t. 24. sz. alatti lakasan, és pedig mindenkor délután 3—5 óraig fognak eszközöltetni.

A felvételi vizsgálatok szept. 14-én d. u. 4 órakor a reform. egyház központi iskolai helyiségében tartatnak meg, a rendes tanítás pedig szeptember 15-én d. u. fél 5 órakor, ugyancsak a nt. ev. reform. egyház által az iparos-tanonciskolai oktatás céljaira atengedett központi iskolai helyiségekben fogja kezdetét venni.

Felkérem ugyanazért a tanoncartató iparos és kereskedő urakat, miszerint tanoncikat a jelzett határidő alatt az iparos-tanonciskolába annyival inkább beiratni igyekezzenek; mivel a muladékosokkal szemben az 1884. évi XVII. t. c. 157. §-a fog alkalmazásba vétetini s 20 frttól 200 frtig terjeszkedő pénz-bírsággal fognak sújtani.

Szentesen, 1896. szept. 2.

Nyíry Gyula.
biz. elnök.

A vonat kerekai alatt.

Hajmeresztő szerencsétlenség történt a f. hó 2-án délután a kisteleki állomásnál. Egy boldogtalan útutató vonat kerekéi alá került, ahol a felismerhetetlenségig zúdodott össze.

A rémes esetről egy Kistelekről érkezett szűkszavú távirat értesítette a szegedi vizsgálóbírószágot. A rövid távirat úgy volt fogalmazva, hogy abból lehetetlen megtudni, vajjon az a szánalomra méltó útutató egy véletlen szerencsétlenségnek lett-e az áldozata, vagy valami irtózatossá dramának volt ez az eset a véres megoldása.

A távirat szövege körülbelül ez volt: PINKA Ferdinánd britni esernyőgyáros a kisteleki állomáson a vonatról leugrott olyan szerencsétlenül, hogy a kerekék alá került. A szerencsétlen embert teljesen összeroncolta a robogó vonat.

A megdöbbentő eset részleteiről nincsenek hiteles értesüléseink. Elmondjuk, ahogy egy szemtanú — annak mondta magát — elbeszélte.

A kisteleki állomás pályaudvara a f. hó 2-án a szokottnál népesebb volt. A közönség nagy része a vágányok közelébe állott, várván a Budapest felől érkező gyorsvonatot. Amint ez gyors robogással a pályaudvar felé közeledett, a tolongás, mint ilyenkor rendszeren, élenkebb, kíméletlenebb lett. Az ember-sokaság azonban egyszerre, mintha előtte hirtelen kordont voltak volna, megállott és a sűrű sorokból kihaltatszó a rémület felkiáltása.

Iszonyú látvány volt az, ami az útutató-közönség figyelmét magára vonta.

Egy útutató, be sem várván a vonat megállását, leugrott a kocsirol, amely magával rántotta, maga alá kapta a testét és a felismerhetetlenségig összeroncolta. És közben éles, iszonyatos kiáltása hallatszott.

Maga a megrémült közönség is jémet kiáltásokba tört ki. A vonat ekkor még nem volt bent egészen a pályaudvarban, de a mozdonyvezető szerencsétlenséget gyanítván, hirtelen meg-

állította a vonatot. Persze, hogy már késő volt, mert mire az megállott, a szerencsétlen meghalt.

Bármilyen valószínűnek is tetszik a szerencsétlenségnek az elírása, mégis csak tartózkodással fegehatjuk, annál inkább, mert halottunk egy másik verziót is, amely szerint a boldogtalan esernyőgyáros két kocsi összekötő hidján állott volna és innen esett a kerekék alá. Egy harmadik hír meg azt akarja tudni, hogy amint a szerencsétlen lezállt, egy másik vonat robogott be a pályaudvarba és ez gázolta el.

A részletekre vonatkozó mindezen híresztelések, mint már emlitettük, még megerősítésre várnak. A szegedi ügyészségnél, ahová a hivatalos értesítés érkezett, mindaddig még nem tudtak felvilágosítást adni.

A törvényszék részéről a helyszínrre ment Irdányi Dezso vizsgálóbíró, Gábris Endre alügyész, és Balassa Péter dr. törvényszéki orvos.

Színház.

Hahnelt Aranka, színtársulatunk drámai szendéje kétségtelenül kedvence a közönségnek. Kiteszték az a mult csütörtöki jutalomjátéka alkalmakor is, midőn Szárdumester egyik legszemélyesebb alkotásában, a Vájlunk el vigjáték Ciprienne-jében lépett fel és amikor úgy a páholyok, mint a támlásszékek sorai egészen megteltek választékos szép közönséggel.

Mondjuk meg mindjárt, hogy Hahnelt Aranka művészi játékával most is begázolta, hogy méltán tünteti ki őt a közönség, mert tehetsége javával kitünően játszott meg a szeszélyes, bohó, de alapszámban becsületos lelkű asszonykat, aki — éppen mert becsületos — válni akar a férjétől, mert úgy véli, hogy többé nem szereti, mást szeret.

Igen jók voltak rajta kívül: Tanay (Clavignac), CsigeBöske (Brionné), Halmay (De Prunelles) és Csirma (Valfontainné). Kevésbé jó Déry Béla, ami különben nem annyira az ő hibája, mint inkább azon körülményé, hogy neki nem való szerepeket, amilyen például a léhas a mellett pulya Adhemar is, szintén el kell játszania.

A szépségünk között a szikrazó francia szellemességeken kitünően mulatott és a szereplőket zajosan megtapsolta.

Gyér közönség előtt került elő a 4-én előadásra Karczag Vilma nagyhatású színműve, a Lemondás.

Azért-e tán, mert a mi közönségünk a pénteki előadásokhoz szoktatva nincs, vagy mert nem talál elég változatosságot a műsorban, tény, hogy fölülte kevés nézője akadt e kedves darabnak, amely pedig úgy szellemessége révén, mint az előadás kerekdedségénél fogva méltán érdemelne volna nagyobb látogatottságot.

Az elagott Korolán gróf (Halmay), mi közben fia (Déry) anyja halála fölött való keservében külföldön utazik, nőül veszi volt feleségének társalkodónőjét (Arday Ida). Géz a gróf anyjától örökölt gögös arisztokrata természeténél fogva megvetéssel sújta a szép, fiatal mostohát, ki azonban lelketének nemességével csakhamar megtöri az előítéletek rabjává szegődött ifjú főnemes; a gyűlöletből szerelem támad; és emest, kölcsönös szerelem, mely mindhármójuknak tragikus vesztét okozta. A féltékenységtől gyötört apát csendes örület szállja meg; fia idegenbe vándorol, s a fiatal asszony, kinek egyetlen hibája, hogy a sors csapásainak közepette rideg belátására hallgatott a szív helyett, végképp összetörve marad egyedül az élőhalt mellett.

A szép mostohának szerepét igaz közvetlenséggel, mint valódi művésznő játszotta meg Arday Ida, s pompás személyesítője volt a fiatal grófnak Déry Béla ép úgy, mint ahogy nem hagyott klválni valót játékában Halmay.

A darab mellékszerepei szintén jó kezekben voltak.

CsigeBöske, mint Tekla és Tanay, mint Pártos Elek, igen kedvesen játszottak meg szerepeiket; s ha Tanayt figyelmeztetjük, hogy az utolsó felvonásnak egy főúri szalonban lefolyt jeleneténél kár volt azt a ragyogó kalapot untalan fején hordoznia, — ezzel játékának tökéletességét korántsem akarjuk kisebbiteni.

Hahnelt Aranka (Sarolta grófnő), mint mindig, czúttal is bájos jelenség volt; teljes elismerés illette még Ács Irmát (Boldizsár báróné), aki az anya-szerepekben egészen otthonos, és dicséretre méltó Arday Attila, aki a könyvérű Tuba gróf szerepében szintén jeleskedett.

Jók voltak a többiek is; az inas pláne utánozhatatlan. Urasági livrében nagyobb fajakót képzelné sem lehet Csontónál, aki még a saját gazdáját se ismeri föl.

Ennek azonban a gazda az oka.

Vagy szoktassa egy kis ügyességre, vagy bocsássá el, ha nem használható, mert — biz isten — nagyon sokan kinevetik érte.

Ma este Tanay jutalomjátékául a Válás után meg, míg tegnap este CsigeBöskenek volt jutalomjátéka Sand Georges »Egyszegény leány története« című romantikus színművében.

A népszínmű-személyzet kedden mutatkozik be. Ekkor lép fel először Halmayné a »Holtomigla« népszínműben.

Irodalom.

A Vigszínház új darabjai. A vigszínházban az eredeti és idegen darabok egész szerege várja előadását a közelgő őszi és téli évadban. Az eredeti darabok közül mindenek előtt azok fognak sorra kerülni, a melyek a Vigszínház kétezre Poronás pályázatán feltünteték és dicséretet nyertek. Ilyenek Gerő Károly »Rózsaszínű levelek«; Follusz Aurél »A nagybácsi«; ifj. Bokor József »A zürzavár« és Szabó József »Hirharang« című vigszínházai. Ezeknek mind sorát kritikák a közelgő színházi évadban. A fordított, idegen darabok közül bemutatóra kerül első sorban: Bracco Róbert »Hűtlen asszony« című darabja, a melyre maris nagyban készülnek. Ezután Fulda verses vigszínház »A talizmán«, továbbá »Léthe vize« című angol bohózat, a már előre is hirneves »Trilby« és a »Niobe« című darabok kerülnek sorra. Mindebből látható, hogy a Vigszínház igazgatósága bőven gondoskodott arról, hogy a közelgő színházi évadban el legyen látva ujdonságokkal.

Jó horkan nem kell egér. Igazi és találó népmondás ez és teljes egészében raillik a »Képes Csáládi Lapok« című szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lapra. E lap oly beosztással van szerkesztve és annyira tudja mikor milyen író művét hozza és 18 évi fennállása folytán, lankadatlanul úgy tudott haladni a korrall, hogy bármilyen koru és nemű művelt ember kezébe veheti és annak olvasásából szórakozást, kedvet és tanulságot szerez magának és övéinek. A »Képes Csáládi Lapok«-nak minden száma tárháza az érdekes regényeknek, a jeles elbeszéléseknek, humorreszeknek rajzoknak és kiváló költeményeknek. E lap nemcsak régi és kitünő írók és költők tollából hoz közleményeket, hanem az ifjabb írói nemzedéknek is bő tét nyújt tehetségük bemutatására. A »Képes Csáládi Lapok« előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest, vadász-utca 14. saját házában.

Iskolai értesítés.

A szentesi róm. kath. egyház-tanács és iskolaszék részéről értesítem a szülőkét és gyámokat, hogy az elemi iskolákban az 1896/97. iskolai évre a beírások a f. évi szeptember 3. 4. és 5. napján délelőtt 8—11. és délután 2—4. óráig eszközöltek.

Szeptember 6-án reggel 8 órakor lesz az ünnepélyes „Veni sancte” és szeptember 7-én fog a rendes tanítás megkezdni.

Figyelmeztetnek egyúttal, hogy a beíráskor a tanítói nyugdíj alap javára minden növendék után 15 kr. az illető tanító kezébe fizetendő lesz.

Korbuly Béla.
isk. széki jegyző.

KÖZGAZDASÁG.

Vetések állása. A földmivvelésügyi miniszterhez beérkezett hivatalos jelentések szerint szeptember hónap 1-jén a következő volt. A múlt hónap végén az egész országban nagy viharok karosították a termést. A már asztagokban álló gabonák is sokat szenvedtek, különösen minőségben, mert a folytonos erős esők a legjobban készült asztagba is behatottak, — a viharok pedig több helyen széthordták az asztagokat. A jégesők különösen a kukoricában okoztak nagy károkat. Jégverést jeleztek: Arad, Baranya, Esztergom, Nógrád, Szatmár, Somogy, Vas, Zala, Csongrád, Kolozs, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, és Trencsén és Zólyomból. A rendkívüli kedvezőtlen idő nagyon késcltette a munkálatokat; a gazdaközönség nagy része most is csépeléssel, nyomtatással van elfoglalva. A tünedves földben az ugarolás, az ősziek alá való szántás csak nehezen megy előre. Az őszi vetéseket itt-ott már megkezdették; a repce az alföldön szépen kél. Néhol már őszi rozst is vetnek. — A köles országzerte kielégítően fejlődik, a déli vidékeken aratták, hozama néhol a 10 méter-mázsát is megadja. — A kukorica a nedves és hűvös időjárásban nehezen érik, országzerte visszamarad. A jég okozta kár meglehetősen nagy. — A burgonya már nemcsak az északi vármegyékben, hanem sok más helyen is rohad. A kár igen jelentékeny, északon néhol 50%-nál is nagyobb. — A dohány törése és szarítása folyik, termése nem kielégítő, ellenben a repaféléké jó. — A hüvelyesek és kerti veteményekben a túl nedves idő sok kárt okozott; a zöldségfélék rothadnak. — A mesterséges takarmányművek kielégítő termést adtak, a lekasztás löherék- és lucernákban azonban szintén nagy a kiluzozás-okozó kárt. A réteket a víz sokfelé elöntötte; a szépen indult sarju a legtöbb helyen gyöngye termést ad. A folyók mentén levő rétek mind víz alatt állanak. A szépnek ígérkezett szőlőtermés a jég, sok eső és viharok folytán roppant sokat szenvedett. Ugyanez mondható a gyümölcsről is.

Népesedési mozgalom.

(1886 augusztus 29-től szept. 5-ig.)

Születtek: Kocsis Mária, Piti Lajos, Halász Lajos, Kovács Lajos, Vári Balint, Jankai Anna, Mecs Balog Sándor, Vig Etelka, Gulyás Imre, Bajkai halvaszületett fiú, Martók Anna, Török halva született leány, Csuka Etelka Margit, Hegedűs Pál, Góder Erzsébet, Kálmán Zsófia, Sipos Lajos, Székely Eszter, Szűcs István, Sipos Etelka, Gönczi Balint, Lengyel István Ferenc, Földvári Nagy Imra, Kis Erzsébet, Dancsó Etelka, Csáki Etelka Margit, Horvát Imre.

Elhaltak: Gilicz Eszter, 24 éves, tüdőgümőkör. Molnár Farkas Lajos, 1 napos, születési gyengeség. Kotvics Varga Lidia, 11 hónapos, bélhurut. Turkovics János, 84 éves, véglgyengülés. Győri István, 3 éves, agyhártyalob. Komendát István, 3 napos, születési gyengeség. Paksi Terézia, 24 éves, tüdővész. Vékony Julianna, 72 éves, méhrák. Dancsó Antal, 13 hónapos, bélhurut. Pászt Julianna, 58 éves, szívültengés.

Házasságra léptek: Várdi Ferenc Kotvics Judit, Hónigsfeld Géza Lóvi Hannával.

Laptulajdonos és felolós-szerkesztő: **Dr. MÁTEFFY FERENC**

Társ-szerkesztő: **BÁNVALYI LAJOS.**

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget és építő-mester urakat tisztelettel értesíteni, hogy a vásárhelyi út mentén, az útásházzal szemben, téglaszatot kezdtem; a hol mindennemű téglat és tetőcserepet a legjobb minőségben jutányos árak mellett árusítok el; minták vannak atyám: Szabó Zsigmond úr túl a kárcái faültetésben is, ahol egyidejűleg az építkezéshez szükséges faanyagokat is a legjutányosabb árban számítjuk meg kifogástalan minőségben.

Bizván a n. é. közönségnek faültetünk iránt eddig is tanúsított nagybecsű pártfogásában, kérem hogy szives bizalmunkkal ez új üzletünket is kegyeskedjenek támogatni.

Teljes tisztelettel:

3—1

Szabó Mihály,

fakereskedő és téglakészítő.

Saling Lidia

örökösének örvényparti és görgősi szántóföldjei eladó. Ugyancsak eladó az alsóréten 9 és fél részlet jó karban tartott szántóföld. Bővebb felvilágosítással szolgál: Saling Géza tanító.

Haszonbérbe adás.

Közhírré tételik, hogy a néhai Jurenák József hagyatékához tartozó s a t. nagyrévi határban, az ugynevezett középső tagban fekvő 124²⁹⁸/₁₂₀₀ hold, a belső tagban fekvő 235¹⁹¹/₁₂₀₀ hold és az ugynevezett sápi 249 hold szántó, rét, kaszáló, erdő, fekvőségek — szélmalommal és gazdasági épületekkel, f. évi szeptember 29-től 8 évre együttesen avagy külön-külön is haszonbérbe adatnak, avagy feles munkára kiadatnak.

Akőzelebbi feltételek megtudhatók Jurenák Bélánál Pusztasápon, vagy özv. Jurenák Józsefné, szül. Valtersdorfer Gizellánál ugyanott, u. p. Tisza-Nagyrév. 2—1

Németh Elek

I. t. 41. sz. háza eladó, — vagy f. évi Szt.-Mihály naptól haszonbérbe kiadó.

Kiss Sándor örökösöknek

III. tized 168. számú házuk, kedvező feltételek mellett azonnal eladó. Értekezni, lehet a fenti házszám alatt.

Ringvald Sándornak

IV. tized 277 számú háza, mely áll 3 szoba, konyha, pince, éléskamra és több mellékhelyiségből — elköltözés miatt — kedvező fizetési feltételek mellett eladó, vagy haszonbérbe kiadó.

6421 szám.
1896. kig.

Pályázati hirdetemény.

Csongrádvármegye tisztánemini járásához tartozó Dorosma község külterületi orvosi állására ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, a kik ezen 600 frt. fizetés és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak élvezetével egybekötött állást elnyerni óhatják, hogy törvényszerű minősítettségüket igazolják, okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi szeptember hó 30 ig annál inkább nyújtsák be, mivel a később érkezettek figyelembe nem veszem.

Dorosmán, 1896. szeptember 2-án.

Dr. Herglöz,
főszolgabíró.

Saját gyártmányú főzött, valódi

székely fenyőpálinka (borovicska)

nálam megrendelhető,

hektoliterje 36 frt., erőssége 44 fok.

Nuszbbaum József,

Székely-Udvarhely. 2-2

Italmérő-üzletvezető

kerestetik a bökényi csárdába és a Grünwald féle kispiaci kocsmába. Az állások esetleg azonnal betölthetők és a bökényi csárda albérlésbe is kivehető. — Bővebb tájékozást ad:

Neumann Jónás,
jogtulajdonos.

2—2

Elhunyt József Sándor örökösai

IV. t. 8/a. sz. alatti házuk, szőlőskerttel ellátva, eladó; értekezni lehet IV. t. 591. szám alatt, vagy Pokomándi Ferencel a városi irodában.

Hirdetemény.

Özv. Batic Sándornénak kurcparti (Garai-féle) háza eladó, vagy bérbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal, vagy dr. Vecseri Sándor ügyvéddel. 3—3

Ház eladás.

A Csongrádvármegyei takarékpénztár tulajdonához tartozó IV. tized 56. számú Lóvi József-féle ház; valamint IV. tized 599. számú Baranyi Sándor-ház, kedvező föltételek mellett eladó Alkut lehet tenni a Csongrádvármegyei takarékpénztárnál délelőtt 9—12 óra között.

Az igazgatóság.

Cukor Mózesnének

az alsó réten (szigetfőn) 55 hold jóminőségű szántóföldje, a rajta levő tanyaépülettel, szabadkézéből, kedvező feltételek mellett örök áron eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Értekezni a tulajdonossal vagy dr. Ecseri Lajos ügyvéddel.

Alapítva 1863-ban.
Világhírűek
 a jutalommal kitüntetett saját gyártmányú
kézi-harmónikai
Trimmel N. Jánosnak

Bécs,
 VII/3. Kaiserstr. 74.
 Nagy raktára mindenféle

hangszereknek!

Hegedűk, citerák, fóták,
 occarinak, szájharmóni-
 kák stb. stb.
 Svájci zenélő acéljátékosok, hangban
 felülmúlhatlanok, zenélő-albumok, pohá-
 rak, stb. stb.
 Mintakönyv ingyen és bérmentve.

Kizárólagos raktár!

A legrövidebb, legártósabb és legolcsóbb
 padlózati és más tárgyak mázolásiához
a gyorsan száradó
PADLÓ-FÉNYMÁZ,
 mely 3—4 óra alatt tökéletes száraz,
 kezeség mellett kapható
LÖVINGER ADOLF
 fűszer-, esemégy- és festékárú-üzletében,
 SZENTESÉN.

Kizárólagos raktár!

SZIVATTYUK MÉRLEGEK,

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparcélokra.

legújabb javított rendszerű tízedes, százados és hídmerlegek fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Embermerlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxidálási módszer szerint inoxidált szivattyúk rozsdá ellen védve.

Commandit-társaság szivattyú- és mérleg-gyár-tására.

Arjegyzekek ingyen és bérmentve. **W. GARVENS, Wien,** I., Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

A szentesi ízr. hitközség előljárásgától.

Értesítés.

A f. hó. 8., 9., és 17-ki nagy ünnep alkalmával tartandó istentiszteletekre a templomba csakis belépő-jegy előmutatása mellett engedtetik meg a bemenet, ezen belépő-jegyek e hó 7-én d. u. 4 óráig a hitközség jegyzői hivatalánál beszerezhetők.

Az előljárátság

4—5% mellett

rendes és rendkívüli jelzálog-kölcsönöket kieszközöl, valamint a legbonnyolódottabb conversiókat — szintén 4—5%-kal rendezi — gyorsan és diszkrétül minden előleg nélkül.

Herczeg Sándor.

Budapest, Gyár-útca 19. szám.

Pártoljuk a kitünő hatású erdélyi ásványvizeket!

Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület ásványvizei.

„Livia“ forrás-viz. **HAZAI SELTERS!**
 2 liter 29 kr., 1 liter 20 kr., 1/2 liter 15 kr.

Egyetlen élvezeti

VASAS-VIZ. „Széchenyi“
 2 liter 30 kr., 1 liter 21 kr., 1/2 liter 16 kr.

Orvosi vélemények szerint a legkitünőbb ásványvizek.

Az „Erdélyrészi Kárpát-Egyesület“ országos ásványvíz-raktára: **BUDAPEST, Aradi-útca 58. szám.**
 Telefonnál csak a szám 25—15 kérendő.

Szentesi főraktár: **BUDAY és HORVATH** cégnél.

Kapható Mindenütt. — A jövedelem jótékony-célra megy.

!! ALKALMI VÉTEL !!

POLLÁK és JAKOBOVITS cég

cipő-, kalap-, úri-, női-divat- és rövidárú-raktára

— Szentesen, a „Szentesi Takarékpénztár“ épületében. —

Miután Szentes városából távozzunk és üzletünkkel felhagyunk, a nagyérdemű közönségnek b. figyelmébe ajánljuk raktárunk szíves megtekintését, hol a legjobb minőségű árúinkat

BEVASARLÁSI ÁRON ALÓL IS szíves rendelkezésükre bocsátjuk.

Felkérjük tehát a t. vevő közönséget, hogy ezen igazán ritka alkalmat el nem mulasztani és szükségleteiket üzletünkben beszerezni méltóztassék, minekutána vagyunk

teljes tisztelettel:

POLLÁK és JAKOBOVITS.

Férfi, női és gyermek-cipők, kalapok, nyakkendők, Fehémennyelek, ingek, gallérok, kézzelölt, női ingek, háló-kabátok (corzetták), zsebkendők, csipkék, Zsinórdiszkek, Illatszerek, Esernyők, Válltűzők (mieder), Harisnyák, Szallagok, Rövidárúk, Szappanok, Bőröndök (koffer), Bétésárúk, Szabókellékek, Kötő- és hímző-pamutok stb.

Üzleti állványok is eladók.

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

A

„SZENTES és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA!

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMÉRLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

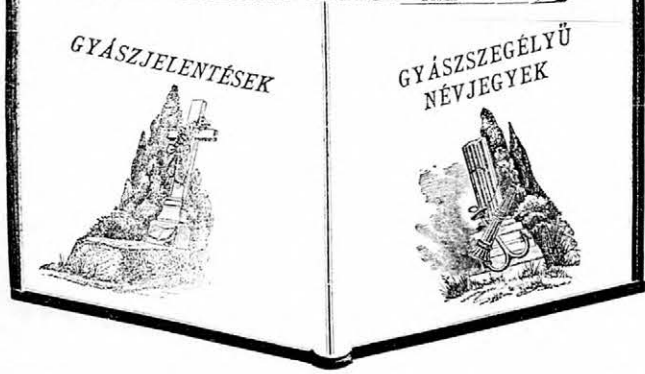
Névjegyek
kosármegyes — 50 krtól
aranyszegélyű — 1 fdtől
fejtől 100 darab

Keresztelői
Ejegyzési kártyák
100 darab krtól

Menyegzői
Báti meghívók, Cinczrendek
Diszokmányok
Szalag-aranyozás
Diszmunkák
több színnyomásban is

RAKTÁRON:
ÜGYVEDI
NYOMTATVÁNYOK
KÖTELEZVÉNYEK
ADÓINTŐ.
CZÉDULÁK
JUTÁNYOS ÁRBAN

SZÁMLÁK
LEVÉLPAPIROK ÉS
BORITÉKOK
JEGYZÉKEK
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE és HIRLAPKIADÓHIVATALA
(SONNENFELD SÁMUEL UR HÁZÁBAN) I. T. 306. SZ.

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.

